

Clerus Sæcularis Et Regularis

Seu Decretalium Gregorij IX. Pont. Max. Liber III ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem expositus, In quo præcipuæ circa Materiam hujus Libri tertij, quæ tum in Theoria, tum in Praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & hororum solutionibus

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

VD18 13510800-001

§. V. De Missarum, & Officiorum Divinorum Reductione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75041](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75041)

S. V.

De Missarum, & Officiorum Divinorum Reductione.

SUMMARIUM.

137. An onera Missarum maneant, si proventus pro ijs assignati ex integro perierunt?
 138. Quid si diminuti sint?
 139. Respondetur tunc posse reduci ad minorem numerum.
 140. Rationes decidendi.
 141. An reductio hæc fieri possit à potestate Sæculari?
 142. Defenditur negativa.
 143. Objectiones solvuntur.
 144. Quam potestatem circa hanc reductionem habeat Pontifex?
 145. Quam Episcopi, & Prælati Regulares in Synodo, vel Capitulo Generali?
 146. Quam extra Synodum?
 147. An hujusmodi reductiones extra Synodum facere Episcopi possint nunc post Tridentinum? Sententia negans.
 148. Sententia affirmans.
 149. Resolvitur Questio.
 150. 151. Quid circa hoc possint alij Prælati?

152. 153. Quibus casibus neque in Synodo, aut Capitulo Generali fieri possit reductio?
 154. Pro reducendis oneribus Missarum impositis post Trid. recurrendum est ad sedem Apostolicam.
 155. Ubi Decretum s. Congr. usu receptum est.
 156. 157. 158. 159. Quomodo reductio hæc fieri debeat?
 160. 161. 162. Quibus cautelis s. Congreg. prospexerit, ne hujusmodi reductiones nimis sepe sint faciende?
 163. An justa causa petendi reductionem sit, quando successu temporis lege, vel consuetudine assignatum Missis est stipendium auctius?
 164. An hoc casu hæres teneatur supplere defectum stipendij?
 165. Respondetur non posse eum compelli.
 166. 167. An aucta re legata, pro Missarum onere relicta, etiam augendus sit Missarum numerus?

137 **Q**Uæritur 1. an aliquando Missæ, & Officia Divina, quæ in certis Ecclesijs tam Sæcularibus, quam Regularibus annuatim, vel singulis mensibus, aut hebdomadis pro Fundatoribus, vel Benefactoribus celebranda sunt ad minorem numerum reduci valeant? Conveniunt satis DD. omitti illa posse, si certò constat, quòd ea, quæ pro istorum celebratione relicta sunt, nullà ipsius Ecclesiæ, vel Monasterij, aut Prælati, & Capituli sive Conventus culpâ ex toto perierint, vel ablata, & aliò averfa sint, ac proinde illorum intuitu nihil omnino percipiatur. Ita Fraxinell. de Oblig. Sacerd. §. 27. Ricc. p. 3. prax. resol. 364. in fin. Bordon. p. 1. Conf. resol. 25. q. 21. n. 31. Pellizar. tom. 2. Man. Regul. tr. 6. c. 3. n. 46. Donat. prax. Regul. tom. 3. tr. 7. q. 60. n. 1. Monacell. q. 2. tit. 13. form. 2. n. 56. sicque declaratum est à S. Congr. in Foro sempron. 7. Jun. 1687. ad 5. & in Monopolitan. 8. Aug. 1705. apud eundem Monacell. l. cit. Ratio est; quia Beneficium datur propter Officium c. fin. de Rescript. in 6. atque idcirco, cessante Beneficio, æquum est, ut etiam officium cesset arg. c. cum cessante 60. de appellat. Conf. à pari cum Emphyteuta, & Conductore, qui liberatur à solutione Canonis, vel mercedis, si res locata, vel in Emphyteusim data ex toto sine ejus culpa perierit c. propter sterilitatem 3. de Locat.

138 **D**ubium est, an diminui, & ad minorem numerum reduci valeant Missæ, & Officia Divina, si pro ijs relicta, non quidem ex toto perierint, sed cum tempore solummo-

do diminuta, & tenuia, atque ad eorum celebrationem insufficientia effecta sint? Ratio dubitandi est, quia defunctorum ultimæ Voluntates, quamdiu possunt, ad amussim observari debent, præsertim illæ, quarum observantiam hæres, aut legatarius in se recepit can. ultima 2. caus. 13. q. 2. c. Antigonus 1. & c. qualiter 3. de Pact.

Sed dicendum, hoc casu Anniversaria, & Missas diminui, & ad minorem numerum reduci posse. Ita cum communi Ugolin. de Offic. Episc. c. 61. n. 1. Monet. de Commut. ult. Volunt. c. 5. n. 365. & 366. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 29. n. 4. Gobat. Exper. Theol. tr. 3. n. 589. Wiest. hic n. 71. & 72. & indubitatè supponitur Clem. 2. de Relig. Dom. & observatur passim ab Episcopis à Scientia, & conscientia commendatis.

Probatur 1. ex Trid. sess. 25. c. 4. de reform. ubi Sacra hæc Synodus Episcopis facultatem dat ad minorem numerum reducendi Missas, si pro ijs per ultimam Voluntatem, aut etiam inter vivos donationem relicta adeo tenuia sint, ut non facilè inveniantur, qui huic se velit muneri subjicere, ut DD. qui in c. 4. cit. scripserunt, omnes observant. Neque refert, quòd eo loco S. Synodus expressè Missarum tantum, & non Sacrificiorum meminerit; nam ut à S. Congr. declaratum testantur Ugolin. c. 61. cit. n. 1. circ. med. Garc. v. 7. de Benef. c. 1. n. 131. Quarant. Summ. Bullar. V. Missa. Pax Jordan. vol. 1. l. 4. tit. 1. n. 577. Missarum nomine etiam Anniversaria, pro defunctorum animabus perfolvenda, intelliguntur.

U u 3

pro-

240 *Probat* 2. Si proventus, à defunctis Benefactoribus relictis, ad Anniversaria, & Missas, omnino deficiant, illa omnino omitti possunt, ut dictum est n. 137. ergo si ita diminuatur proventus, ut ad eorum justam celebrationem omnino insufficientes sint, ad minorem numerum reduci, & diminui poterunt; quia idem Juris est de parte quoad partem, quod de toto quoad totum l. *quæ de tota* 76. pr. ff. de R. V. cum pars ejusdem naturæ, & qualitaris sit, cujus est ipsum totum l. *si grege* 22. ff. de Legat. 1.

Probat 3. quia mens Testatorum, & aliorum Benefactorum defunctorum, à quibus proventus illi relictis sunt, non videtur fuisse alia, quàm ut Anniversaria, & Missæ juxta ipsorum præscriptum celebrentur, quamdiu rerum status, & circumstantiæ non mutantur, & quamdiu proventus ad ea relictis percipiuntur, ac sufficientes sunt, ne Ecclesia, eique inservientes Clerici, ac Religiosi indebitè graventur.

Unde cadit Ratio dubitandi allata in oppositum; dicendum enim, ultimas Voluntates ad amissim servandas, quamdiu non casus incidit, quo præsumi rationabiliter potest, quòd defunctus ad observantiam eorum, quæ in ultima sua Voluntate præscripsit, noluerit se obligare, prout contingere dixi in Casu propositi dubij.

241 *Quæritur* 2. an ad Reductionem hoc casu faciendam opus sit potestate Ecclesiastica? *Fagund. de 1. Eccl. præc. l. 3. c. 7. n. 16. § 17.* existimat, Missas, in Testamentis, & in Capellæ Sæcularis fundatione relictas, ad minorem numerum reduci posse etiam per Governatores Urbium, & Consiliarios Regios. *Movetur* 1. quia hujusmodi Capellæ, & Anniversaria fuerunt à Sæcularibus personis, & de bonis Sæcularibus fundata, ergo tam ratione Fundatorum, quàm bonorum sæculari subjiciuntur Jurisdictioni, & ad Magistratus sæculares pertinet ea gubernare. 2. ad Magistratum sæcularem pertinet procurare, ut subditorum ultimæ Voluntates ad executionem juste, & rationabiliter deducantur. atqui nequeunt sic deduci, nisi Missæ ad minorem numerum redigantur, & stipendium abundantius taxetur. 3. potest Magistratus Sæcularis subditorum suorum dispositiones, quæ successu temporis injustæ sunt redditæ, reformare, talis est obligatio ad antiqua Missarum onera, quando non amplius extant antiqui redditus, pro ijs oneribus sustinendis relictis.

242 Verum, ut optimè advertit Pal. tr. 22. D. un. p. 15. n. 6. nullus alius Doctor Sæcularibus potestatibus eam taxationem, & reductionem permisit. Hinc cum eodem Palao, & alijs tenenda est negativa. Ratio est, quia potestas reducendi Missarum onera est Spiritualis tum ratione materiæ; concernit enim Sacrificium Missæ, & Divina Officia: tum ratione personæ; quia præcipuè af-

ficit Sacerdotes, quibus stipendium ob Sacrificij celebrationem designatur. igitur ad potestates Sæculares, quibus quoad Spiritualia parendi potius, quàm imperandi necessitas est, reductio ista spectare non potest, sed ad Prælatos Ecclesiasticos, quibus etiam Trid. sess. 25. c. 4. cit. solis potestatem istam indulget.

Neque obstant Argumenta contraria, 143 *Ad* 1. ex eo, quòd hujusmodi Anniversaria fundata, & Capellæ erectæ sint ex bonis Sæcularibus, & à personis Sæcularibus, non bene inferitur bonorum illorum dispositionem sæculari potestati subjici; aliàs eidem subicerentur omnia ferè Beneficia. Non igitur considerari debet in hujusmodi bonis, unde, & à quo collata sint, sed an sub potestate sæculari manserint: quod in casu præsentis non fit, cum ipsa donatio Laicorum transierint in potestatem Ecclesiæ. *Ad* 2. Concedo totum: procurare autem hoc debent eo modo, quo illæsi Ecclesiæ Juribus possunt; quod facient, si petant, ut reductio fiat à Superiore Ecclesiastico. *Ad* 3. sicut designatio, quod sit justum stipendium, ita reductio non justè ad rationem justè stipendij ad Ecclesiam pertinet.

Quæritur 3. cujus Prælati Ecclesia 144 stici autoritate fieri Missarum, & similitum onerum reductio possit? *R. 1.* hanc reductionem indubitato potest facere Summus Pontifex, propter plenariam, & generalem potestatem disponendi de rebus, & bonis, salutem animarum spiritualem spectantibus, quæ eidem, tanquam Supremo Christi Domini in terris Vicario, competit *can. cuncta* 17. *caus. 9. q. 3. c. licet* 1. *de Præb. in 6. & Clem. 2. ut lit. pend. saltem* iusta causa interveniente; aliàs ea reductio non cederet in DEI honorem, & cultum, & Ecclesiarum utilitatem. Imò casu, quo Pontifex ob Paupertatem Sacerdotis, vel ob aliam causam, quæ sibi rationabilis visa fuerit, abundantius stipendium, quàm aliàs æquitas, & justitia postulat, designat, & Missas ad minorem numerum reducit, ne aliquid fructus fundatoribus, & ijs, pro quibus Missæ illæ offerri deberent, depercat, credendum est, eundem Pontificem ex thesauro Ecclesiæ offerre, & applicare tantum, quantum virtute Sacrificiorum alioquin debitorum obtinendum esset, ut bene ex sententia communi advertit Suar. D. 37. in fin. Henric. l. 9. c. 12. Pal. tr. 22. D. un. p. 15. n. 2.

2. Eam reductionem, rationabili causa intercedente, facere possunt in Synodo Diocesana Episcopi, & in suis Capitulis Generalibus Abbates, & Generales Ordinum, prout expressè ipsis concessit Trid. sess. 25. c. 4. cit. quòd videret in quibusdam Ecclesijs vel tam magnum Missarum celebrandarum numerum ex varijs defunctorum relictis impositum esse, ut illis pro singulis diebus, à testatoribus præscriptis, nequeat satisfieri, vel Elemosynam hujus.

hujusmodi pro illis celebrandis adeo tenuem esse, ut non facile inveniatur, qui velit huic se muneri subicere; & sic deperire testantium voluntates, & eorum conscientias, ad quos praedicta spectant, onerandi occasionem dari, ut loquitur S. Synodus. Voluit autem, ut hanc reductionem facerent, re diligenter perspecta, & tum demum pro sua conscientia in praedictis Ecclesijs, quas hac provisione indigere cognoverint, statuerent circa haec, quidquid magis ad DEI honorem, & cultum, atque Ecclesiarum utilitatem viderint expedire.

246 3. Extra Synodum Dioecesanam iidem Episcopi etiam nunc post Trid. moderari onera Missarum possunt in triplici praecipue casu. 1. si onus Missarum reperitur injunctum, & acceptatum vigore Contractus, & reciproca stipulationis, & tractu temporis reditus, pro adimplemento oneris assignati, sine culpa assignatarum notabiliter diminuantur, ita, ut antiqua conventio, attento tempore praesenti, injusta, & laesiva efficiatur; nam tunc adiri Episcopus etiam nunc potest, & ab eo peti, ut ad Justitiam, & aequalitatem reducat hujusmodi onera. Card. de Luca de Decim. disc. 3. n. 14. & de Regal. disc. 73. n. 5. Monacell. p. 2. tit. 16. form. 10. n. 17. & hoc teste Rota coram Cerr. dec. 593. n. 9. & trib. seqq. & respondit S. Congr. Concil. in Assina 10. Jul. 1706. 2. Si Episcopus in ipsa oneris acceptatione inveniat reditus oneri Missarum juxta Regionis morem non correspondere, Monacell. p. 1. tit. 6. form. 9. n. 7. & aperte permittitur in Decret. S. Congr. jussu Urbani VIII. edito, & haecenus saepius cit. 3. quando testator, aut fundator in testamento, aut beneficij erectione Episcopo dedit facultatem reducendi onera Missarum ab ipso relicta ex causa sibi bene visa, Barbof. de Offic. Episc. alleg. 29. n. 17. ubi Decretum S. Congr. super hoc allegat, Monacell. l. cit. n. 9. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 10. n. 29.

247 Quæritur 4. an Episcopi hanc reductionem facere nunc post Trid. possint universim extra Synodum Dioecesanam? Duæ sunt sententiæ. Prima extra casus n. præc. exceptos negat potestatem Episcopi extra Synodum Dioecesanam reducendi Missarum onera, sed pro ijs moderandis ait recurrendum ad Sedem Apostolicam, & Sacram Congr. Concil. vel ab hac specialem licentiam impetrandam. Ita Donat. prax. Regul. tom. 3. tr. 7. q. 55. n. 2. & alij complures, qui post Trid. scripsere. Argumentum ducunt ex ipso Trid. quod c. 4. cit. potestatem Missas reducendi Episcopi concedit in Synodo, igitur extra hanc ipsis negare censetur, quod oppositorum unius assumptio alterius sit exclusio arg. c. nonne 5. de præsumpt. & l. si inter 15. ff. de Except. rei jud. junct. Gloss. in Clem. 2. V. directè de Testib. & Attest.

248 Altera sententia cum Navar. Man. c. 25. n. 138. Monet, de commut. ult. Vol. c.

5. n. 372. & duob. seqq. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 29. n. 15. Pal. tr. 13. D. 1. p. 6. n. 24. & tr. 22. D. un. p. 15. n. 4. & alij affirmat etiam nunc Episcopus reducere onera Missarum, & Anniversariorum ex causa extra Synodum Dioecesanam posse. Rationem dant; quia Episcopi potestas hæc competebat jam ante Trid. per c. ex parte 12. de Constit. & Clem. 2. de Relig. Domib. quam potestatem existimant nec sublatam, nec restrictam esse per Trid. sed tantum ad majorem Juris observantiam adjectum, ut fiat reductio in Synodo Dioecesana, non quod hoc ad valorem illius necessarium, sed quod utilius, & securius sit.

Ego cum P. Wiestner colendissimo Antecessore, & Professore meo p. m. n. 81. hic utriusque sententiæ aliquid tribuo, & secundam procedere existimo in ijs Provincijs, ubi Synodi Dioecesanae nunquam, aut rarissime habentur, prout fit in Germania nostra; nam ita declarat praxis, & consuetudo apud Gobat tr. 3. n. 591. ubi notat, inter facultates, quas Vicario suo Generali Episcopus Constantiensis ex Const. Synodal. p. 1. tit. 9. n. 21. concedit, etiam esse potestatem in Anniversarijs, vel Beneficiorum foundationibus Missarum, vel etiam Præbendarum numerum augendi, vel minuendi. Contra in ijs Provincijs, in quibus Trid. Decreta quoad annuam Synodi celebrationem sess. 24. c. 21 de reform. præceptam usu observantur, cum Garc. p. 7. de Benef. c. 1. n. 134. Fagund. de præc. Eccl. l. 3. c. 7. d. n. 12. Bonacin. de Sacram. D. 4. q. ult. p. 7. §. 2. n. 9. & AA. primæ sententiæ nego ab Episcopi extra Synodum Missarum, & Anniversariorum onera reduci posse.

Quæritur 5. an reductio hæc sic ipsos sit etiam à Prælati Ecclesiarum, & Monasteriorum Episcopo inferioribus? n. distinguendo inter Prælatos, qui certum territorium habent, in quo Jurisdictionem quasi Episcopalem in Clerum, ac populum exercent, & inter ceteros, qui certum territorium jurisdictioni suæ Spirituali subiectum nullum habent. Priores circa reductionem facere possunt, quod Episcopi; quia quoad ea, quæ Jurisdictionis sunt, Episcopi æquiparantur.

Posterioribus reductio duntaxat concessa est in Capitulo, seu Congregatione Generali, ut liquet ex Trid. sess. 25. c. 4. cit. extra quod proinde facultas ista ab ipsis exerceri nequit. Garc. p. 7. de Benef. c. 1. n. 138. Moneta de Commut. ult. Vol. c. 5. n. 566. Mirand. tom. 1. Man. Prælat. q. 4. art. 24. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 29. n. 15. Pal. tr. 22. D. un. p. 15. n. 3. Wiestner hic n. 78. idque ob triplicem rationem, 1. quia talis reductio est quædam species commutationis ultimarum Voluntatum, quam facere Prælati Regulares, Jurisdictionem quasi Episcopalem non obtinentes, non possunt, ut arg.

arg. Clem. 2. de Relig. Dom. tradunt Rodriq. tom. 2. Regul. q. 125. art. 9. § 10. Sorbus Compend. privil. Minor. V. commutare, Monet. l. cit. n. 566. 2. Prælati Regulares potestatem reducendi Missas non habuerunt ante Trid. ut Episcopi, sed primum ex Decreto istius Synodi illam obtinuerunt. ergo non habent illam, nisi cum limitatione ibidem addita, ut eam faciant in suis Capitulis Generalibus. 3. sic Prælati auctoritatem præstarent in negotio proprio, sive se, suamque Ecclesiam, & utilitatem concernente, quod Jura specialiter reprobant c. fin. de Instit. Clem. 2. de reb. Eccl. non alien. l. quanquam 1. & l. pupillus 5. ff. de Auth. & consens. tutor.

152 Queritur 6. quibus casibus neque in Diececiana Synodo Episcopi, & in Capitulis suis Generalibus Prælati Regulares reductionem Missarum, & Anniversariorum facere possint? n. tres casus à DD. enumerantur. 1. si pro hujusmodi Anniversariis, & Missis relicta sint bona immobilia, quæ annuis fructus, vel Censibus producant, vel pro hujusmodi bonis coëmendis data sit certa, & sufficiens summa pecuniæ, & bona illa à Prælato cum consensu Capituli distracta, ac pretium ex ijs redactum, vel pecunia pro talibus bonis coëmendis data in Monasterij, vel Ecclesiæ usus expensa sit; nam ita alienando, & pecuniam expendendo Ecclesia ipsa censetur subijisse onus substituendi necessaria pro Anniversario perpetuo celebrando. Accedit, quia reductio Missarum solummodo fieri potest, quando diminuti sunt ita reditus, ut pro hujusmodi Missis debite celebrandis sint insufficientes, atqui istud in casu præsentis non contingit; nam bona illa, & pecuniæ æquivalenter censentur extare, dum in Ecclesiæ, vel Monasterij utilitatem conversa sunt.

153 2. Si hujusmodi onera, & obligationes Ecclesiis, Monasterijs, Capellis, Altaribus ab eorum Fundatoribus in ipso Fundationis limine sint impositæ; quia Trid. dum c. 4. cit. reductionem permittit, solum loquitur de relictis à Testatore, vel alio Benefactore extra Fundationem: quoad onera autem, & qualitates in fundatione adjectas sessi. 25. cit. c. 5. pr. de reform. aperte vetat ijs quacunque dispositione superveniente derogari. Ugolin. de Offic. Episc. c. 61. n. 1. fin. Monet. de commut. ult. Vol. c. 5. n. 376. Garc. p. 7. de Benef. c. 1. n. 131. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 29. n. 12. § 13. Pal. tr. 22. D. un. p. 15. n. 4. Leuren. p. 1. for. Benef. q. 105. & his testibus declaratum est à S. Congr.

154 3. Si hujusmodi onera ultima Voluntate, aut quavis alia dispositione Ecclesiis, Monasterijs, Capellis, Altaribus imposita sint post Trid. nam pro horum reductione, uti etiam pro reductione illorum, quæ imposita sunt in limine fundationis recurrendum est ad Sedem Apostolicam, prout decrevit S. Congr. auctoritate ab Urbano VIII. ac-

cepta, Declaratione super hoc specialiter edita 21. Jun. 1625. ubi directè vetuit, Ne Episcopi in Diececiana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel alias quoquo modo reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium (Tridentinum) imposita, aut in limine fundationis, sed pro bis omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurratur, que re diligenter perspecta, id statuet, quod magis in Domino expedire judicabitur; alioquin reductiones, moderationes, & commutationes hujusmodi, si quas contra hujus prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas, atque inanes decernit.

Procedit autem hoc, ubi Decretum hoc 5. Congr. est usu integrè receptum; nam alicubi eidem consuetudine derogatum est, testibus Garc. p. 7. de Benef. c. 1. n. 136. Pal. tr. 22. D. un. p. 15. n. 4. Wiest. hic n. 83. præsertim in Germania, prout observat P. Gobat Exper. Theol. tr. 3. n. 591. Sufficit autem ad derogandum hujusmodi Declarationibus, sicut in alijs Legibus, probabilius decennium; ut dictum est Libr. 1. tit. 4. n. 9. In his ergo locis, ubi Decreto huic, & alijs statutibus, ut recurratur ad Sedem Apostolicam, consuetudine contraria derogatum est, potestate sibi concessa Episcopi saltem in Synodo Diececiana, & Generales Ordinum in Capitulis suis Generalibus uti possunt, & reducere onera Missarum tam ante, quam post Trid. imposita; quia dispositio Concilij generaliter, & absolute loquitur. Possevin. c. 2. n. 25. q. 9. Mirand. Man. Prælat. tom. 1. q. 41. art. 12. Nald. in Summ. V. Missa n. 9. Garc. p. 7. de Benef. c. 1. n. 132. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 29. n. 5. Dian. p. 8. tr. 4. resol. 2. Pal. tr. 22. D. un. p. 15. n. 4. §. sed an.

Queritur 7. quomodo hæc Anniversariorum, Missarum, & Officiorum Divinorum reductio fieri possit? n. 1. necessarium est, ut reditus pro his relictis sint admodum tenues, & pro ijs debite celebrandis insufficientes; nam si hodieum sufficientes sunt, indubitatum est immutationem fieri sola Auctoritate Apostolica posse, & hac non interveniente, sine ulla diminutione vel reductione celebranda esse Anniversaria, & Missas, prout in ultima Voluntate, aut Fundatione præscriptum est. Colligitur ex Trid. sessi. 25. c. 4. sæpius cit. ubi Episcopis, & Prælatibus Regularibus concedit potestatem hujusmodi onera reducendi, quando Eleemosyna pro illis celebrandis adeo tenuis est, ut non facile inveniatur, qui velit huic se muneri subjicere. igitur censetur hanc potestatem iisdem negasse, quando proventus ad ea debite peragenda sufficientes hodieum sunt.

2. Licet, cum tenuitas proventuum ita exigit, duo, tria, aut plura Anniversaria conjungi possint, aut uni alteri adjungi, mo-

net tamen S. Synodus Trid. c. 4. cit. in fin. ut omnium Benefactorum quorum Anniversaria, vel Missæ adjunctæ, vel conjunctæ alijs sunt, in his commemoratio fiat. Satisfit autem huic commemoratio, si per Collectas, vel preces, quæ in secundo Memento offeruntur, Missas hujusmodi pro iisdem celebrans applicet, prout notant Ugo- lin. de Offic. Episc. c. 61. n. 1. Monet. de commut. ult. Vol. c. 5. n. 375. Barbof. ad c. 4. Trid. cit. n. 13. Pal. tr. 22. D. un. p. 15. n. 4. v. monet.

158 3. Ejusmodi Anniversaria reduci possent in totidem Missas, vel in unum, alterumque Anniversarium, aut Missam singulis mensibus, aut hebdomadis legendam pro Benefactoribus, pro quibus Anniversaria, & Missæ pristina celebrabantur. Ugo- lin. n. 1. cit. Monet. n. 370. Et seq. Barbof. n. 4. Wiestner n. 76. quod probatur ex verbis Trid. l. cit. ubi Episcopis concessit, ut possint pro sua conscientia --- statuere circa hæc, quidquid magis ad DEI honorem & cultum, atque Ecclesiarum utilitatem viderint expedire.

159 4. Alia Officia Divina potius in Missas, quam hæ in illa sunt commutanda, ut salubriter monet Monet. l. cit. n. 369. & teste Fagnan. in c. ex parte 12. de Constit. n. 34. approbatum est à S. Congr. quia Sacrificia Missæ, utpote quæ vim habent ex opere operato, plus prosunt animabus in Purgatorio detentis, quam alia Divina Officia, & pia opera, ut cum S. Thom. in 4. dist. 45. q. 2. quest. 2. unanimiter docent TT. & innuit Trid. sess. 25. in Decret. de Purgat. ubi animas hoc detentas ait potissimum Sacrificijs juvari.

160 Quæritur 8. quibus cautelis S. Congr. prospexerit periculo, ne hujusmodi reductiones nimis sæpe sint faciendæ? R. ut periculum istud tollat, S. Congr. in Decret. sæpius allegato statuit 1. ut pecunia, & bona mobilia, cum onere perpetuo Missarum celebrandarum data, ab ijs, ad quos pertinet, sub pœna Interdicti ab ingressu Ecclesie ipso facto incurrenda à die realis acquisitionis statim deponantur penes eadem sacram, vel personam fide, & facultatibus idoneam, ad effectum illa seu illorum pretium quamprimum investiendi in bonis immobilibus fructiferis, cum expressa, & individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur: Ac si eadem bona immobilia auctoritate Apostolica deinceps alienari contigerit, eorundem pretium, sub eadem pœna, ut supra deponi, atque in alijs bonis stabilibus itidem fructiferis, cum ejusdem repetitione, atque annexione conventi debeat.

161 2. Insuper decernit, Ne imposterum onera perpetua Missarum celebrandarum suscipiant, seculares quidem sine consensu Episcopi, vel ejus Generalis Vicarij, Regulares verò sine Generalis, vel Provincialis consensu, & licentia in scriptis, & gratis concedenda; alioquin

Secularis, qui hujusmodi prohibitionis transgressor extiterit ab ingressu Ecclesie interdictus sit eo ipso; Regularis verò pœnam privationis omnium Officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cetero obtinenda, vocisque activæ, & passivæ absque alia declaratione incurrat.

3. Præcipit, Ut Episcopus, seu ejus Vicarius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, --- non antea assensum hujusmodi, ac licentiam præbeant quam legitime consiterit (talis Ecclesie, Monasterij &c.) Sacerdotes tam novo oneri suscipiendo, quam antiquis jam susceptis satisfacere possent; præcipuamque rationem habeant, ut reditus, qui Ecclesijs, vel locis pijs relinquuntur, omnino respondeant oneribus adjunctis secundum morem cujusque Civitatis, vel Provinciae.

Quæritur 9. an justa causa petendi reductionem oneris Missarum sit, quando contingit stipendium illarum lege, vel consuetudine augeri, & annui reditus legati, ad illum effectum relictæ, licet nullo modo diminuti sint, non tamen correspondent justo stipendio tunc currenti? R. affirmative, nisi hæredes ex bonis hæreditatis supplere velint defectum. Ita Pellizar. tom. 1. Man. tr. 6. c. 3. q. 18. n. 42. Donat. tom. 3. prax. Regul. tr. 7. q. 62. & alij ab his cit.

An verò eo casu hæres teneatur sup- plere defectum mercedis, controversum est apud DD. Affirmant, data tamen capacitate hæreditatis, M. Ant. Genuen. in Practicab. Eccl. q. 180. Homobon. de Exam. Eccl. p. 1. tr. 4. c. 13. q. 118. Riccius prax. p. 3. 4. resol. 364. n. 3. Dian. p. 1. tr. 14. resol. 17. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 29. n. 7. tum quia testator non reliquit pecuniam simpliciter pro Eleemosyna solvenda sine onere, sed pro Missis celebrandis pro anima sua, quam præsumitur magis amare, quam hæredem; tum etiam, quia eo tempore, quo dictam Eleemosynam legavit, præstatur minor merces pro Missis celebrandis, quam si prævidisset augendam, non ideo diminuisset Missarum numerum, sed stipem auxisset, sicque respondisset, si de hoc interrogatus fuisset.

Sed non minùs probabiliter respon- dent Fraxinell. de Oblig. Sacerd. §. 24. n. 2. & tribus seqq. Pellizar. tom. 1. Man. Regul. tr. 6. q. 18. n. 45. Donat. tom. 3. prax. Regul. tr. 7. q. 62. n. 3. non posse hæredem ad hoc compelli. 1. quia alioquin sæpe sæpius insurgerent odiolæ, ac perpetuæ lites inter hæredes, & Sacerdotes, quibus hujusmodi onera Missarum incumbunt, cum non mediocri animorum inquietudine. 2. quia testatores communiter curant gravare suos hæredes, quam minimum possunt, adeoque non est ita certum, quòd possit præsumi, mentem illorum fuisse, ut aucto per temporis decursum Missæ stipendio, hæredes tenerentur ad auctiora stipendia. 3. quia

X *

hac

hac tempestate hæredes conveniunt cum Sacerdotibus de stipendio currente tempore conventionis, & conf. vigore hujus pacti, nullum Jus videntur Sacerdotes habere ad augmentum salarij. Quare si tali casu Ecclesia hujusmodi oneribus præter intentionem gravatam sese sentiret, recurrere debet ad auctoritatem Superioris, & petere ab eo reductionem: quod medium innuit Trid. sess. 25. c. 4. cit. dum ibi sic gravatos remittit ad Episcopos, ut onera moderentur, non ad hæredes, ut defectum stipendij suppleant.

¶ 66. Queritur 10. an aucta re legata pro Missarum onere relicta, etiam augendus sit Missarum numerus? R. cum Pellizar. tom. 1. Man. tr. 6. c. 3. q. 17. n. 41. Donat. prax. Regul. tom. 3. tr. 7. q. 61. & alijs distinguendo. Nam si augmentum tale non provenit ex re ipsa simpliciter, sed ex industria, labore, & expensis eorum, quibus illa cum eo onere relicta est, cum augmentum hoc potius sit præmium laboris, ac fructus

industriæ, non debet inducere obligationem majoris oneris.

Secus, si dictum augmentum pro 167 cedat ex aliquo casu fortuito, ut si fundus assignatus pro Missis notabiliter augeatur ex alluvione fluminis &c. tunc enim augeri deberet etiam Missarum numerus in utilitatem animæ testatoris; tum ex c. fin. de V. S. ubi dicitur, quod si fructus Præbendarum creverint, debeat augmentum converti in utilitatem Ecclesie, h. e. ut Glossa exponit, in pias causas, qualis in nostro casu est, si augetur numerus Missarum in refrigerium animæ testatoris; tum verò quia contrariorum eadem est disciplina, idémque operatur oppositum in opposito, quod propositum in proposito; sicut ergo diminutis stipendijs, minuitur Missarum numerus per reductionem à Superiore factam, ita aucta re legata, æquum est, ut augetur, cum commodum ab incommodo reguletur, l. secundum naturam 10. ff. de R. J.

TITULUS XLII.

De Baptismo, & ejus Effectu.

SUMMARIUM.

1. Quotuplex sit Baptismus?
2. Definitio Baptismi Fluminis.
3. Institutus à Christo est.
4. Probabilis ante Passionem, & Mortem suam.
5. Solvuntur Argumenta contraria.
6. Institutio hæc facta est, vel cum Christus baptizatus fuit in Jordane.
7. Vel paulo postea.
8. Parvulis necessarius est in re, extra Martyrium.
9. Adultis saltem in Voto, si copia ejus suscipiendi non sit.
10. Adulti tenentur illum suscipere, quamprimum commodè possunt.
11. Et in parvulis non diu debet differri.
12. Materia ejus remota est aqua naturalis.
13. Proxima ablutio.
14. Trina, vel unica pro Ecclesie cujusque consuetudine.
15. Ablui debet pars aliqua principalis, si potest.
16. 17. 18. 19. Sufficit immersio etiam sine emersione.
20. 21. 22. Vicino, & desperato parvulo, Baptismus administrari pot. s. infanti nondum edito in lucem.
23. Forma Baptismi.
24. Necessario in hæc exprimenda.
25. 26. 27. Inter hæc est expressa invocatio SS. Trinitatis.
28. 29. 30. Non confertur valide sub hac forma, Ego te Baptizo in nomine Genitoris, Geniti, & Procedentis ab utroque.
31. Subiectum Baptismi est homo viator non baptizatus.
32. 33. Ultrum Monstra baptizari possit?
34. 35. Ultrum amentes?
36. 37. 38. 39. An liberi Infidelium parentibus eorum invitis?
40. Minister Baptismi in necessitate est omnis homo viator.
41. Extra illam Episcopus, & Parochus.
42. Et quidem domicilij, in quo degit baptizandus.
43. Potest potestas baptizandi delegari Diacono.
44. Qui baptizare nequit, nisi in defectum Presbyteri, etiamsi ille sit Parochus.
45. 46. 47. A quo baptizandi sint Infideles ad Fidem conversi?
48. An plures simul baptizare eundem possint?
49. Que simultas requiratur abluionis, & forme?
50. Ubi Baptismus sit conferendus?
51. 52. 53. Quis sit Effectus Baptismi?
54. Quibus casibus repeti Baptismus possit?
55. An sufficiens causa eum repetendi sit, quod sit collatus ab Heretico?
56. Quid faciendum casu, quo infans in casu necessitatis baptizatus est ab obstetrice?
57. Quid tenendum, quando de adulto aliquo dubitatur, an baptizatus sit, vel non?
58. An repeti debent, conf. invalidus sit per vim; & metum collatus? Post